

Odborný geotechnický seminář 2025 byl věnován 80. narozeninám Ing. Vítězslava Herleho

18.3.2025 - Klára la Torre | SG Geotechnika

Dne 27. února 2025 se konal 28. ročník Odborného geotechnického semináře, který byl věnován významnému životnímu jubileu Ing. Vítězslava Herleho, špičkového odborníka v oboru geotechniky a zemních pracích, a jeho přínosu české a evropské geotechnice.

Vítězslav Herle stál u zrodu těchto seminářů v roce 1998 a dlouhá léta byl jejich hlavním garantem

Každoroční semináře jsou tradičně zaměřeny na aktuální témata zemních prací a geotechniky. Letos se příspěvky výjimečně soustředily na významné stavby, na nichž Herle spolupracoval, a na jeho přínos při jejich úspěšném dokončení, který často spočíval v neotřelých a inovativních řešeních. Všechny příspěvky prezentovali odborníci ze společnosti SG Geotechnika, kteří se na těchto projektech podíleli po boku Herleho.

Přínos Vítězslava Herleho pro českou a evropskou geotechniku

První příspěvek semináře věnoval Vítězslavu Herlemu docent RNDr. František Kresta. Vítězslav Herle je nejen špičkový odborník v oboru geotechniky a zemních pracích, ale také náš dlouholetý kolega, rádce a učitel, který v SG Geotechnice pracoval dlouhých čtyřicet pět let. Hned po svém nástupu se podílel na přesunu kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, kde měl to štěstí pracovat

v řešitelském týmu po boku největších kapacit v oboru, jako byli akademik Quido Záruba, profesor Alois Myslivec a docent Josef Havlíček. Vysoká znalost oboru a jazykové schopnosti jej předurčily k účasti na zahraničních misích. První misí byla příprava Transsaharské dálnice napříč státy Alžír, Mali a Niger. Následovaly výjezdy do Laosu, Kubu, Peru, Nepálu a mnoha dalších zemí. Tři roky působil také jako poradce na Ministerstvu veřejných prací v Jordánsku. V Česku byly zpočátku jeho práce spojené se severními Čechami a těžbou uhlí, například monitoring svahových pohybů u Zámku Jezeří, kde se spolu s RNDr. Janem Markem zasloužil o to, že zámek zůstal zachován v ochranném pilíři na hranici povrchového uhelného dolu. Dalším unikátním projektem byla výstavba Ervěnického koridoru, největšího nez hutněného násypu z jílovcové výsypky na světě o výšce 170 metrů.

Autor norem, iniciátor vyztužování zemin a používání popílků

Herle je autorem a spoluautorem klíčových norem a technických předpisů v oblasti zemních prací, geosyntetik a využívání popílků. Byl členem několika technických komisí v Bruselu, kde se podílel na přípravě evropských norem (*TC 250 Eurocode 7*, *TC 288 Reinforced Soils*, *TC 396 Earthworks*). Herle je také průkopníkem v oblasti vyztužování zemin a obavy z neznámého musel překonávat i v zavádění používání popílků do násypů. Zde je nutné připomenout, že měl štěstí na osvědčené partnery na Ministerstvu dopravy nebo Ředitelství silnic a dálnic, kteří toto snažení podporovali a nekladli překážky. Tak jsme podstatě předběhli i mnohé vyspělé západní země Evropy a Herle vytvořil předpisy, které byly velmi progresivní a inspirativní. Dalším jeho přínosem je zavádění moderních laboratorních metod a terénních zkoušek do české geotechnické praxe, včetně prvního presiometru, který do Česka osobně přivezl od profesora Menárda.

Ovlivnil několik generací geotechniků a stavebních inženýrů

Vítězslav Herle ovlivnil několik generací geotechniků a stavebních inženýrů, a to jak přímo, tak prostřednictvím norem a předpisů, které vytvořil. Od poloviny 90. let minulého století se jeho práce stala nedílnou součástí profesního vývoje v oboru. Velmi kvalitní teoretické znalosti a bohaté zkušenosti nejen z České republiky, ale i ze zahraničí, dokázal převést do praktické geotechniky na stavby. Jeho řešení byla technicky správná, často neotřelá, mnohdy bourala zavedené zvyklosti a vždy byla ekonomicky výhodná. Rád pomohl všem kolegům, nikoho neodmítl a vždy se snažil o odborný růst mladších kolegů prostřednictvím řešených zakázek. Rovněž se snažil aktuální myšlenky z oboru předávat ostatním, o čemž svědčí nepřeborné množství školení a seminářů a mimo jiné i tento odborný geotechnický seminář, který v roce 1998 zakládal. Ve svých osmdesáti letech se Ing. Herle těší vynikající fyzické i psychické kondici a je stále plný elánu a entusiasmu, když se ponoří do řešení zajímavého geotechnického problému. Přejeme mu pevné zdraví a neutuchající zájem o náš obor!

[Přečtěte si více v rozhovoru s Vítězslavem Herlem »](#)

Sesuv na území bývalé vesnice Horní Varvažov, který ohrožoval dálnici D8, jeho sanace a monitoring

Seminář dále představil řadu starších a zajímavých staveb, kde SG Geotechnika aplikovala inovativní přístupy a technická řešení. Ing. Jiří Záruba, MBA prezentoval sesuv na dálnici D8 u bývalé vesnice Horní Varvažov. Trasa dálnice byla vedena v zářezu ve vnitřní výsypce, kde došlo v jarních měsících roku 2005 k sesuvu. Po podrobném vyhodnocení geotechnických vlastností byla provedena sanace zatrubněním vodoteče do betonových trub, přitížených vyztuženým zemním násypem s poddajným lícovým opevněním Terramesh. Tento netradiční, jednoduchý a trvanlivý způsob sanace zajistil stabilitu a byl velmi ovlivněn relativně ojedinělou situací, a to provedením vodoteče pod sesuvem. Následný geodetický monitoring pevných bodů dokumentoval stabilitu.

Sanace sesuvu u tunelu Hřebeč na silnici I/35 a jeho komplexní monitoring

Další významný projekt se týkal sanace sesuvu na silnici I/35 u východního portálu tunelu Hřebeč, který přednesla Mgr. Lucie Bohátková. Tento sesuv se znovu aktivoval po nevhodné sanaci z roku 1997, bezprostředně po extrémním jarním tání a zvýšených dešťových srážkách na jaře v roce 2006. Vítězslav Herle navrhl unikátní technické řešení, přičemž některé technologické postupy byly v Česku použity vůbec poprvé. Řešení spočívalo v odtěžení degradovaného materiálu a následném vybudování dvou přítěžovacích lavic. Ty byly tvořeny materiály jako je Liapor a green terramesh, které kombinují lehkost a pevnost pro účinnou ochranu proti dalšímu sesuvu. Tento projekt byl oceněn Čestným uznáním poroty v prestižní soutěži Dopravní stavba roku a stal se příkladem inovativního a úspěšného řešení geotechnických problémů v náročných podmínkách.

Výstavba skladových kapacit na pohonné hmoty Loukov

Ing. Petr Kučera představil výstavbu vyztužených zemních konstrukcí pro skladování pohonných hmot v Loukově u Bystřice pod Hostýnem. Stavba je unikátní nejen svou technickou náročností, ale i svým významem. Jedná se o největší nádrže na pohonné látky v České republice, které slouží k uchovávání strategické rezervy pohonných hmot a mají klíčovou roli v energetické bezpečnosti státu. Po předcházejícím inženýrskogeologickém návrhu SG Geotechnika navrhla, dozorovala a monitorovala tuto složitou stavbu. Řešení spočívá ve vyztuženém bloku zeminy zcela oddělené od konstrukcí nádrží tak, aby zatížení na jejich stěny bylo nulové. Prakticky se jednalo o svislou mezeru šířky 25 cm mezi vlastní železobetonovou stěnou nádrže a svislým lícem vyztužené zeminy. Unikátní zemní konstrukce, která se zásobníků vůbec nedotýká, umožnila projektantům betonových konstrukcí navrhnout velmi úspornou betonovou stavbu a výrazně snížit náklady. Výztužným prvkem jsou PET geotextilie, jako sypanina posloužila místní zemina ze stavby. Aktuálně lze konstatovat, že provoz nádrží trvá přes deset let a SG Geotechnika v nepravidelných intervalech stavbu stále monitoruje. Vítězslav Herle dodává, že: *„tato stavba by se měla dostat do učebnic.“* Díky své mimořádnosti a citlivému zasazení do krajiny získaly velkokapacitní zásobníky Loukov titul Stavba roku 2012.

Vylehčování násypů s využitím lehkého kameniva Liapor

Ing. Soňa Janderová, Ph.D. a Ing. Monika Šimůnková představily vybrané projekty, kde SG Geotechnika použila lehké kamenivo vyrobené z expandovaného jílu (Liapor), u jehož aplikace v zemních pracích stál Vítězslav Herle. Tento materiál, jehož použití se datuje od začátku tohoto století, byl poprvé aplikován v návrzích vylehčených násypů, přičemž nebyly k dispozici žádné normy pro tento typ konstrukce. SG Geotechnika se na tomto vývoji podílela, a to nejen zpracováním technických podmínek pro konkrétní zakázky, ale i výzkumným projektem *„Geosyntetika a lehké materiály v zemním tělese“* (2004–2007). V roce 2008 byl vydán první předpis *TP 198 Vylehčené násypy pozemních konstrukcí*, jehož autorem je Ing. Herle, a v loňském roce provedl doc. Kresta revizi těchto TP.

Liapor se vyznačuje vynikajícími vlastnostmi pro vylehčování násypů, jako je nízká objemová hmotnost, vysoká pevnost, tepelně-izolační schopnosti, trvanlivost, odolnost vůči mrazu, žáru a chemikáliím a vysoké hodnoty akustického útlumu. Během semináře byla představena řada konkrétních staveb, kde se Liapor uplatnil. Například na železniční trati Mladotice – Zatec, kde pomohl vyřešit dlouhodobé deformace kolejového svršku, nebo na rychlostní silnici R6, kde byl využit ve třech různých úsecích. Na R6 Karlovy Vary – západ při výstavbě vylehčené zemní konstrukce přes skládku odpadu, při vylehčení přechodové oblasti mostního objektu na úseku R6 Tisová – Kamenný Dvůr a na úseku R6 Jenišov – Nové Sedlo, kde Liapor zajistil stabilitu na kritickém úseku při patě loketské výsypky. Tento úsek je největším vylehčeným násypem z Liaporu v Česku, s výškou 11 metrů a objemem přes 100 000 m³ – což ho činí pravděpodobně největší konstrukcí tohoto typu v

Evropě.

Výstavba hrází pro zasněžování v lyžařském středisku Kohútka

Poslední příspěvek byl věnován inovativnímu řešení výstavby hrází pro zasněžování v lyžařském středisku Kohútka v Javornících. Docent RNDr. František Kresta, Ph.D. popsal ojedinělou kombinaci použití zemin upravených vápnem a vyztužených zemních konstrukcí, včetně optimalizace využití materiálů, kdy veškerý materiál ze stavby byl využit na stavbě hrází. Řešení je převratné zejména z hlediska obvyklého konzervativního přístupu u vodohospodářských staveb.

Letošní 28. ročník Odborného geotechnického semináře byl nejen inspirativním setkáním odborníků, ale také příležitostí k ocenění práce Ing. Vítězslava Herleho při příležitosti jeho významného životního jubilea. Představené projekty ukázaly, že kvalitní geotechnická řešení jsou základem bezpečných a udržitelných staveb. Děkujeme všem účastníkům a těšíme se na setkání v příštím roce!